

ЮВІЛЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЮРИДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО (до 205-річчя)

Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого — самоврядний (автономний) дослідницький національний вищий навчальний заклад IV рівня акредитації. Його історія прямо пов'язана з Харківським імператорським університетом, заснованим у 1804 р., коли 5 (17) листопада Олександром I був затверджений Устав університету. До складу університету входило відділення моральних і політичних наук. У 1835 р. його офіційно перейменовано на юридичний факультет університету.

У 1920 р. у зв'язку з реорганізацією Харківського університету на базі його юридичного факультету створено Інститут народного господарства, у структурі якого найбільшим був пра-

вовий факультет. У 1930 р. інститут отримав назву Інститут радянського будівництва і права, що відповідало його статусу як вищого юридичного навчального закладу, а з 1933 р. він став називатися Всеукраїнським комуністичним інститутом радянського будівництва і права. У 1937 р. його перейменовано на Харківський юридичний інститут.

Постановою Ради Міністрів України від 20 березня 1991 р. Харківський юридичний інститут реорганізовано в Українську державну юридичну академію. Указом Президента України від 30 березня 1995 р. № 267 Академії надано статус Національного самоврядного (автономного) державного вищого навчального закладу України, а Указом від 4 листопада 1995 р. — при-

Відвідання Академії
Президентом України В. Ющенком

своєно ім'я Ярослава Мудрого. Указом Президента України «Питання Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого» від 21 червня 2001 р. № 457, враховуючи визначну роль у підготовці фахівців для органів державної влади, правоохоронних органів, різних сфер юридичної практики, з огляду на необхідність збереження і подальшого розвитку сформованих в Академії наукових шкіл, їй надано додаткові права із затвер-

дженням Статуту Кабінетом Міністрів України. Відповідно до Указу Президента України від 25 червня 2009 р. № 485 та постанови Кабінету Міністрів України «Питання Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого» від 29 липня 2009 року № 796 Академії надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного вищого навчального закладу, який провадить діяльність відповідно до свого Статуту.

На сьогодні в структурі Академії — Інститут підготовки кадрів для органів прокуратури, Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України, Інститут підвищення кваліфікації юридичних кадрів та факультети: господарсько-правовий; підготовки кадрів для Міністерства внутрішніх справ; підготовки кадрів для органів юстиції; військової юстиції; підготовки юристів для Міністерства закордонних справ України; підготовки професійних суддів; підготовки кадрів для Державного департаменту України з питань виконання покарань; підготовки кадрів для системи Пенсійного фонду України, вечірній та два заочних факультети. Як відокремлені структурні підрозділи до складу Академії входять Кримський юридичний інститут і Полтавський факультет.

За роки існування Академія підготувала близько 75 тисяч фахівців із вищою юридичною освітою. Нині в ній навчається більше 21 тисячі студентів. Підготовка фахівців здійснюється за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» (спеціальність «правознавство»).

До складу Академії входять 38 кафедр, які очолюють 22 доктори наук України, професори і 16 кандидатів наук, доцентів. Викладання, виховну й

Центральний корпус Академії

науково-дослідну роботу здійснюють понад 700 викладачів. Серед них — два Герої України, один академік НАН України, 14 академіків і 14 членів-кореспондентів Академії правових наук України, 19 заслужених діячів науки і техніки України, один заслужений працівник вищої школи, 16 заслужених працівників освіти України, 11 лауреатів Державної премії України, 11 заслужених юристів України, один заслужений юрист Російської Федерації, п'ять заслужених працівників культури України, два заслужених діяча мистецтв України, шість заслужених професорів Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, три народних артисти України, два заслужених артисти України.

Очолює Академію з 1987 р. ректор — Герой України, професор, академік НАН України, Президент і академік Академії правових наук України В. Тацій; першим проректором є Герой України, професор, академік Академії правових наук України В. Сташис; проректором з навчальної роботи — професор, академік Академії правових наук України Ю. Битяк; проректором з навчально-методичної роботи — професор, академік Академії правових наук України В. Комаров; проректором з наукової роботи — професор, академік

Академії правових наук України А. Гетьман; проректором з економіки та соціального розвитку — заслужений будівельник України І. Прищепя.

Головним напрямом навчальної діяльності Академії є підготовка професіонала високого рівня, яка в сучасних умовах доповнюється рядом нових важливих елементів у зв'язку з інтеграцією України в європейський освітній простір. Якість професійної підготовки має на меті підвищення професійних знань, більш повне задоволення потреб суспільства й особистості. Для цього в Академії зроблено певні кроки: впроваджено кредитно-модульну систему організації навчального процесу з використанням системи обліку навчальної роботи студента і викладача відповідно до вимог *ECTS*; докладено максимальних зусиль для комп'ютеризації та розвитку телекомунікацій у навчальному процесі та в науковій діяльності; вживаються заходи щодо удосконалення системи наскрізного контролю успішності з

усіх дисциплін, що викладаються в Академії, та ін.

Викладачами і студентами Академії проводиться велика науково-дослідна робота з фундаментальних та прикладних проблем правознавства, розробляються 13 цільових комплексних програм за чотирма науковими напрямками. Кожного року в Академії видається понад 700 наукових видань загальним обсягом 1 100–1 200 друкованих аркушів. Видаються академічні збірники наукових праць «Проблеми законності» та «Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого» (Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія). Систематично проходять міжнародні, республіканські та регіональні науково-практичні конференції, «круглі столи», семінари.

В Академії функціонують аспірантура та докторантура, які готують науково-педагогічні кадри не лише для Академії, а й для інших вищих навчальних закладів України.

Візит до Академії німецької делегації

Здійснювати навчальний процес і наукові дослідження допомагає бібліотека Академії. Її фонд налічує близько 1 млн 200 тисяч одиниць, а відділ рідкісних книг та рукописів (35 тисяч особливо цінних одиниць) є одним із найбільших у Харкові і має унікальні видання джерел держави і права України та зарубіжних країн.

Функціонують центр інформаційних технологій та комп'ютерний кодифікатор сучасного законодавства України з усіх галузей права.

Постійно зміцнюються творчі зв'язки Академії з усіма юридичними вищими навчальними закладами України і провідними центрами юридичної науки. Налагоджено співпрацю й укладено договори з навчальними закладами Великої Британії, В'єтнаму, Іспанії, Німеччини, Польщі, Росії, США, Узбекистану, Франції, Швеції та інших країн. Академія є учасником спільних європейських проектів у рамках програми Темпус-Тасіс та багатьох інших міжнародних проектів.

Налагоджено контакти з Міжнародною асоціацією університетів, що функціонує під егідою ЮНЕСКО, а також з Європейською асоціацією юридичних факультетів. 18 вересня 2004 р. Академія підписала Велику хартію університетів, а у 2008 р. її прийнято до Європейської асоціації університетів, яка займається реалізацією положень Болонської декларації.

Важливе місце в Академії посідає робота з фізичного виховання та зміцнення здоров'я студентів, розвитку їх спортивних здібностей. В навчальних корпусах і гуртожитках функціонують спортивні та тренажерні зали і майданчики. В Академії постійно діють 10 спортивних секцій: легкої атлети-

ки, тенісу, футболу, баскетболу, оздоровчої аеробіки, спортивної аеробіки та ін. Гідно репрезентують ВНЗ на змаганнях найвищих рівнів спортивні клуби: волейбольний, шаховий, плавально-спортивний, спортивних видів боротьби, боксу та кікбоксингу.

У Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого ведеться значна культурно-освітня робота, організатором якої виступає професійний театр-студія широкого жанрового спрямування. До його складу входять 20 творчих колективів, серед яких: народна чоловіча хорова капела; духовий оркестр; ансамбль скрипалів; жіночий хор; жіночий вокальний ансамбль; ансамбль бального танцю; театр сучасного та естрадного танцю; ансамбль гітаристів; театр української пісні; вокальна студія «Домінанта» та ін.

2008 р. в Академії створено телецентр, аналогів якому не існує в жодному українському ВНЗ. Основним завданням є організація роботи власного студентського телебачення. Майбутні юристи беруть активну участь у створенні телевізійних програм, мають унікальну можливість оволодіти телевізійними професіями. Творчі досягнення студентів-телевізійників регулярно демонструються в локальній мережі Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого в прямому ефірі. Таким чином, вони вже мають власну аудиторію та справжню популярність.

Гармонійне поєднання навчального процесу та відпочинку, використання новітніх освітніх технологій — це запорука плідної діяльності викладачів та студентів Академії.